

First aid to a comrade

Nemzetek harcba állnak egymással, mert mindenik keresi a saját igazságát, ahogyan azt a különböző népek különféleképen látják; mi, földet turó szegény emberek azonban csak azt az egy igazságot tudjuk, hogy mindnyájan testvérek vagyunk. A ránk leső bánagazhalál mindnyájunknak közös ellensége, és mindnyájunkat gyászol borít egy bajtársunk, szerencsétlensége.

SEGITSÜK EGYMÁST! FÖLD ALATT KÖZDŐ BANYÁSZ TESTVÉREK

13. TÖRÖTT FELSKÖKAR

Ha a kar a váll és a könyök között van eltörve, vegyünk két keskeny deszkát, körülbelül olyan hosszút, mint a felső kar és 3-4 inches széleset és tekerjük be zsebkendővel vagy kötszerrel, vagy kézzel levő más ruhadarabbal és helyezzük el a hosszabbat a kar-külső részén a válltól egészen a könyökig, a rövidebbet pedig a kar belső részén a hónaljtól a karhajlásig. Kötezzük ezt a két darab levet körül két kötéssel, úgy, hogy az egyik kötés a törés felett, a másik a kötés alatt legyen. A kötéshez használhatunk kötszert, vagy zsebkendőt, nyakendőt, nadrágtartót vagy bármit, ami kézzel van és erre a célra alkalmas. A kart aztán hajtsuk be és egy a nyakba akasztott kendő segítségével tartsuk ilyen helyzetben, miként azt a 6. számú képünk mutatja.

módon, hogy az ujjak a másik hónalj felé legyenek irányítva és így kössük fel a kart a nyakba. A kötszert ilyen esetben a nyakból a könyök köré kell elhelyezni és egy másik kötszert a test körül a párnázás alá, úgy, hogy a kötés a másik vállon legyen. A 8. rajzunk mutat be egy ilyen kötszert.

8. Ilyen kötszert alkalmazunk törött nyakcsont esetén.

16. TÖRÖTT LAPOCKA.

Hogy a lapocka el van törve, onnan tudhatjuk meg, hogy a sebesültnek nagy fájdalmai vannak a hátában és a nyaka oldalán és a fájdalom erősbödik a karok mozgásával. Helyezzünk el kötszer darabkákat úgy, hogy a lapocka teljesen be legyen fűdve amennyire csak lehet és 1-2 sauk körül aztán elég szorosan. A kart pedig helyezzük el a nyakba akasztott kendőbe.

17. TÖRÖTT BORDÁK.

Ha egy sérült fájdalmakat érez az oldalában, lélekzést, lehet, hogy a bordái el vannak törve. Helyezzük el egy pár zsebkendőt vagy 4-5 inch széles hasagotott egyeből vászondarabokat szorosan a hónaljtól kezdve egészen a csípőig a test körül, ahogyan azt a 9. számú rajzunk mutatja. Mielőtt a kötszert megszorítjuk, vegyen a sérült nagy lélekzeteit a tüdőből. Más más szorít 4-5 inch széles kötszert is csavarhatunk az egész feltestet körül, mint a sérült nagy lélekzeteit vett.

9. Ez a megfelelő kötés a törött bordákra.

18. TÖRÖTT LÁBSZAR.

Ha törött lábszár esete fordul elő, fektessük a sérültet a hátára, ha vérzik állítsuk el a vérzést a seb letakarásával. Aztán csavarjunk be 2 darab 3-4 inch széles levet valami ruhadarabbal, zsebkendővel vagy felhasított inggel, helyezzük el az egyiket a test külső részén egészen a hónaljtól teljesen a láb végéig, a másikat pedig a láb belső oldalán a töréstől egészen végig. Ezeket a deszkákat szorosan oda kell kötni egy-egy eltörve vagy pedig a váll kifücmódva. Ilyen esetben ne szorítsuk a kart a testhez, hanem egy vászondarabkáiból elkészített csuklóvázságon párnát helyezzünk a hóna alá és a kar és a test közé. Tartsuk a könyököt el a testtől, nyugtassuk a kart a párnákon és a könyököt hajítsuk be olyan

10. Így néz ki a törött lábszár helyes kötése.

19. TÖRÖTT TÉRDKALÁCS.

Ha a térdkalács el van törve, vagy kifücmódva, akkor egy négy inch széles levedarabot csavarjunk körül és helyezzük a láb alá, valamint a térd felett és egészen a sarkig, úgy, hogy a térd ne mozgathasson. A kötszeket erősítsük meg négy helyen, a térd fölött, a deszka felső végénél; közvetlenül a térdkalács felett és alatt és a bokánál. 11. képünk ábrázolja ezt.

11. Így kell bekötni eltört térdet.

20. TÖRÖTT LÁBFEJ VAGY BOKA.

Ha a lábfej vagy boka ki van törve, használjunk két levedarabot, ami körülbelül 4 inch-el van a térd felett és egy inch-el hosszabb alul, mint a láb, ahogy ezt a 12. képünk ábrázolja. Azért kell a le-

12. Törött lábfej vagy boka esetén ez a helyes kötés.

21. TÖRÖTT VAGY EROSEN SERÜLT HÁT.

Ha valaki a hátán sérült meg és benuitnak éri a lábát vagy a lábszárát, lehet, hogy a hát el van törve és ilyen esetben rendkívüli gondossággal kell kezelni a beteget. Ne mozgassuk meg a beteget, csak annyira, amennyire elkerülhetetlenül szükséges. Ha a háta meg van hajolva, ne próbáljuk kiegyenesíteni, ha nem tud egyenes helyzetben felelődni, akkor azonnal küldjünk az orvosért.

13. Így kell bekötni sebesültet, ha eltört vagy erősen sérült a háta.

Ha a hátát azonban tudja egyenesen tartani, akkor vegyünk két darab 3-4 inch széles, 1 inch vastag levet, mindkét végén tizenhat inch-csel legyen hosszabb, úgy, hogy 16 inch maradjon a vállnál és lábfejnél. Három keresztelést helyezzünk alá, úgy, hogy a két hosszú levet között 3 inchnyi távolság maradjon. Szorítsuk meg kötezzük így össze a léceket, a hogy azt a 13. és 14. képek mutatják. A hosszabb léceket külön-külön kell csavarni valami ruhadarabba, hogy egy kötés legyen a hónaljig, egy egy a vállaknál a kar körül, egy a gyomor felett, egy a csípő körül és négy kötéssel a lábakat lekötni a rajsok szerint. Kötszerek használhatunk gyöngyökből készült, zsebkendőket, nadrágtartókat vagy egyéb kötéshez alkalmas ruhadarabokat. Egy kabátot helyezzünk a beteg feje alá. A lécek végét megfoghatjuk a beteg elszállításiánál, feltéve, hogy a lécek elég erősek és elbírják a fekvő embert.

14. Törött vagy erősen sérült hát kötésére így néz ki hátulról.

22. TÖRÖTT CSIPŐ.

A csípőcsont törések nagyon gyakoriak s ilyenkor a beteg vagy nem tudja mozgatni a lábát, vagy csak kevéssé és akkor is fájdalommal. Ilyenkor néha lehetetlen megállapítani, hogy hol tört el a csont. Lehet, hogy a törés benn van a csípőben, vagy ficamodás esetéről van szó. Ha csak ficamodásról van szó, akkor a térd és a láb rásik a másik lábára. Ilyen esetben szorítsuk meg a csípőcsont töréseket nagyon gyakoriak s ilyenkor a beteg vagy nem tudja mozgatni a lábát, vagy csak kevéssé és akkor is fájdalommal. Ilyenkor néha lehetetlen megállapítani, hogy hol tört el a csont. Lehet, hogy a törés benn van a csípőben, vagy ficamodás esetéről van szó. Ha csak ficamodásról van szó, akkor a térd és a láb rásik a másik lábára. Ilyen esetben szorítsuk meg a csípőcsont töréseket nagyon

15. Így kössük le a sebesültet, ha eltört a csípőcsontja.

23. FICAMODÁSOK.

Ha valaki sérültet szenvedett a csontok összekapcsolásánál a nem találjuk törés nyomát, akkor valószínűleg ficamodás történt. Ha nincs törött csont és a sérült nem tudja mozgatni a lábát, a lábfejet, vagy a karját, és nagy fájdalmakat érez, vagy esetleg meg is van dagadva, akkor valószínűleg a csont kifücmódott a helyéből. Sohase próbáljuk a csontot visszahelyezni, hanem tartsuk a sérültet olyan helyzetben, mint a hogy megtaláljuk és egy ebben a helyzetben maradjon, használjunk párnákat, vagy kabátot, blanketteket vagy hasonlókat, léceket használhatunk akkor, ha a csípőcsont, térd vagy a boka van kifücmódva.

24. VILLANYOS ÜTÉS VAGY ROSSZ LEVEGŐ OKOZTA ELAJULÁS.

Ha egy embert villamos vezetéken találunk, és ha tudjuk, hogy az elzáró készülék (switch) befejező van, akkor elsősorban zárjuk el a villanyt, vagy dobjunk rá a drótkeresztelésére egy vasrudat, például furót vagy dempel bárót, vagy ha két dróton fekszik, mint a két drótra. Vagy ha van a közelben balta SZARAZ nyéllel, vágjuk el a drótot egy erős és gyors csapással. SOHASE FOGJUK MEG A DRÓTOT. Ha nem tudjuk elválni a vezetéket, akkor álljunk valami száraz alapsra, soha se álljunk vassinre, vagy akármire, ami nedves, burkoljuk be a kezünket vastag száraz keztübe, sapkába vagy valami vastag száraz ruhadarabba és megfogva a vezetéket kézzel ember ruháját, rántsuk le a hirtelen a drótról, vagy ha száraz kötélen van kézzel, vessünk egy hurkot a lábára, kezére, vagy a fejére és rántsuk le onnan.

Ha egy embert levettünk a vezetékről, sokszor akkor is halottan látszik, amikor még él. Nyissuk ki azonnal a gallérját és fektessük arca felé valami ruhadarabba, teljesen kinyitva. Az egyik kezét nyújtjuk ki a feje fölé, a másikat tegyük a feje alá. Ha egy bajtársunk elájul rossz

16. és 17. Villamos ütéstől eszméletlen ember derekát így díjaztassuk.

A fejét föléldalra kell fordítani, és a száját kinyitni, hogy a nyelv ne kilógjon, ha valami dohány, gummi (chewing gum) vagy hamis fog van a szájában, azt azonnal ki kell venni. Tegyük egy összehajtott kabátot vagy hasonlót a mell alsó része alá, ha a sérült vékony, térdeljünk mellé úgy, hogy a térdünk két oldalát kissé lejjebb legyen a csípőnél, aztán a kezünket, kiterjesztett ujjakkal helyezzük a bordák alsó részére

25. EGÉSEK.

Ha egy ember égési sebeket szenvedett, elsősorban is vonjuk el a levegőt az égett részekről, úgy, hogy takarjuk be a sebet karbololajba (picric acid) vagy hasonló égés ellen használatos olajba mártott kötszerrel és kössük be tágan. Ha eszméletlen van, adhatunk neki meleg kávé, vagy meleg víz-kortyokat.

b.) EGÉSEK A FEJEN ÉS ARCON.

18. Egési sebek bekötése a fejen és arcon.

Ha égések az arcon vagy fejen vannak, akkor kössük be az egész fejet ilyen égés elleni olajba mártott ruhával, hogy minden égett

26. SZEMSÉRÜLÉSEK.

Ha, a szem erősen megsérült, különösen robbanásnál, jobb, ha nem próbáljuk kivenni a szeméből az esetleg belesett tárgyat, hanem legelőszöb, ha gyorsan befedjük szemét TISZTA kötszerrel, vagy tiszta vászonnal és tágan megkötjük. Semmiféle folyadékot ne használjunk. Ne engedjük meg, hogy a sérült dörögölje a szemét, de segítsük az orvoshoz menni, oly gyorsan, ahogy csak lehetséges. 19. képünk a megfelelő szemkötést mutatja.

Ha csak egy kis darab szén, vagy más ment a szembe, akkor be kell csukni mind a két szemet, vagy egy fél percre és lehet, hogy a szem könnyezni kezd és így ki-mossa az idegen tárgyat. Ha ez az eljárás eredménytelen, akkor csukjuk be mind a két szemet, húzzuk a szem felső héját az alsóba, két vagy háromszor, aztán az ujjainkkal tartsuk be az orunkat az a nyílást, ami a másik oldalán van és fújjuk az orunkat erősen. Kössük be a szemet és várjunk, míg az orvos jön.

19. Sérült szem bekötése.

27. IJEDTSÉG.

Csaknem minden sérülés okoz a sebesültnek kisebb-nagyobb mértékű ijedséget. Az ijedségtől gyakran hideg a sérült bőre, nehezen lélekezik, el akar esni vagy néha öntudatlan. Ha az állapot nagyon súlyos, akkor nem vesz tudomást semmire, a legrosszabb, ha a sérült mindjárt melegen tartjuk ruháitokkal és fokozzuk a hőszigetelést meleg téglával, biztonsági lámpákkal, vagy levegőbe töltött meleg vízzel. Vigyázzunk, hogy ezek a tárgyak meg ne égessék a sérültet.

TANULJA MEG MINDENKI AZ ELSŐ SEGÉLYNYÚJTÁS SZABÁLYAIT.

Ezeket a szabályokat a bányászok javára adták ki angol, olasz szláv és lengyel nyelven és hogy ezeket a magyar bányászok által is elérhetővé tegyük, a Bányahivatal (Bureau of Mines) beleegyezésével mi adjuk ki először magyar nyelven, remélve, hogy a magyar bányászoknak és a munkavezetőknél ezek fontos szolgálatot tesznek.

Ha valaki chajtja megszerezni a további utasításokat angol nyelven, az írjon egy kézikönyvről a következő címre: Director of the Bureau of Mines, Washington, D. C.

A bányászok kérjék meg a bányabiztosokat, hogy helyezze őket az "első segély csapatba" ha már van ilyen a telepben. Ha nincs, kérjék meg, hogy létesítsen ilyet. A bányászok tanulják meg gyakorlatilag is a bányamentést a legközelebbi alkalommal, amikor a Bányahivatal (Bureau of Mines) bányamentő kocsijai arra járnak.

BANYÁSZOK KERESTETNEK.

Gary, W. Va. telephelyre. Legjobb fizetés. Gáz nincs. Szép házak vízvezetékkel és villanyvilágítással. Iskolák és templomok. Írjon vagy jöjjön személyesen.

United States Coal & Coke Co.
GARY, W. VA.

MAGYAR BANYÁSZOKAT

Keresünk DOTTY, W. VA. telephelyre (Matoska, W. Va.-hoz közel.) Állandó munka. Szén 4 1/2-5 láb magas. Málna és pick munka. Szép házak és jó fizetés. Jöjjön vagy írjon erre a címre:
TURKEY GAP COAL & COKE COMPANY
DOTTY, W. VA.
Magyar levelekre magyarul fogunk válaszolni.